

Klein dorp, grote naam
Johan Buytaert

Wat er aan de erfgoeddag voorafging

Toen het thema voor de erfgoeddag 2012 aangekondigd werd, bestond er voor ons geen twijfel over wie onze Dudzeelse held zou worden: Johan Buytaert.

Oorspronkelijk was het de bedoeling om voor deze editie van de erfgoeddag samen te werken met drie Dudzeelse verenigingen: de 'Heemkring Dudzele', de 'Kerkfabriek Dudzele' en 'NSB Dudzele'. Een opportuniteit om met iets groots uit te pakken lag voor het rapen.

De werktitel was: 'Klein dorp, grote namen'.

De heemkring met een 'special' rond Johan Buytaert, de Kerkfabriek met Sint-Lenaart en NSB met een Dudzeelse oorlogsheld.

Een werkvergadering werd gehouden in parochiehuis 'Het Anker' op 27 oktober 2011.

Diverse standpunten werden ingenomen en er werd beslist om, onder voorwaarden, een gezamenlijke inschrijving te doen bij de 'Erfgoedcel Brugge'.

Als communicatieverantwoordelijke werd Hans van de 'Heemkring Dudzele' aangesteld.

Er dook al snel het probleem op dat de vooropgestelde datum van heropening van de kerk, na schilderwerken en restauratie, op dezelfde dag viel als de erfgoeddag.

Na ruim beraad werd beslist dat de Kerkfabriek en NSB zouden afhaken, jammer maar om begrijpelijke redenen.

Toen voorzitter Karel de familie Buytaert contacteerde om te vragen of zij hun medewerking konden verlenen aan dit gebeuren, werd de interesse van Ingeborg in onze heemkring geprikkeld. Ze werd prompt opgenomen in het bestuur.

Het 'archief' van de familie Buytaert is, zoals verwacht, zeer uitgebreid. De opmaak van een inventaris is dan ook wenselijk. We werden bij Ingeborg thuis uitgenodigd om een kijkje te nemen.

Er werd door de heemkring aan volgende gewerkt om de erfgoeddag te vullen:

- een kleine tentoonstelling in het heemkundig museum (3 tafels) met authentieke stukken onderverdeeld in 3 thema's:
  - Dokter Buytaert
  - Onze Dudzeelse burgervader
  - Johan, de family-man;
- een PowerPoint presentatie met een dertigtal foto's over de levensloop van Johan;
- lezingen met als titel "Ik heb zoveel U nog te zeggen (voor maximum 35 personen) in een tent (vóór het museum) door Ingeborg en Ingrid.

Flyers werden rondgedragen en er werden tevens enkele affiches opgehangen. De erfgoedcel zorgde uiteraard voor de meeste promotie.

ERFGOEDDAG
HELDEN
ZONDAG 22 APRIL 2012

DUDZELE
zondag 22 april van 10 tot 18 uur
HEEMKUNDIG MUSEUM "DE GROENE TENTE"
Amaat Vynckestraat, dreef naar de sportvelden

wij eren onze Dudzeelse held
"Doktoor" Johan Buytaert

meer details: www.degroenetente.be

www.erfgooddag.be

één Combel 1700 DR

SPECIAL VERGEGEVINGSWAARDEN BIJ DE LIJN, MOED CI NIKS

© 2011 ERFGOEDDAG - ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN

Tentoonstelling

Wie kent niet dokter Johan Buytaert? In de bekende tv-reeks 'Meneer Dokter' heeft hij een glansrol. De immer vrolijke, optimistische dokter en laatste burgemeester van het potdorp Dudzele is vandaag, na zijn dood, nog altijd een populaire figuur. Hij zette zich ook in voor de verbetering van de infrastructuur van Dudzele en door zijn positieve aanpak voelde je je na een consultatie al veel beter. Een kleine tentoonstelling over deze grote meneer.

22 april tussen 10.00 en 18.00 uur
Waar: De Groene Tente
Organisatie: Heemkring Dudzele vzw
TIP: Activiteit 21

De extra editie 'Bruggespraak' werd in alle brievenbussen rondbedeeld.

Er werden twee lezingen voorzien door Ingrid en Ingeborg maar wegens het succes van de voorinschrijvingen beslisten wij dat er een derde lezing zou komen.

Voordracht

Dokter Johan Buytaert, huisarts en een tijdlang burgemeester van Dudzele, is bekend geworden in 2009 door het Canvasprogramma 'Meneer Dokter'. In het programma zie je hoe hij zijn 90ste verjaardag viert met zijn familie en aan zijn biografie werkt. Hij schrijft dit boek 'Ik heb zoveel u nog te zeggen' vooral voor zijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen. Kom luisteren naar het opmerkelijke verhaal van zijn dochter Ingeborg Buytaert.

22 april om 11.00 en 15.00 uur
Waar: De Groene Tente
Duur: ca. 1 uur
Organisatie: Heemkring Dudzele vzw
TIP: Activiteit 59

Voorsmaakje erfgoeddag

Op vraag van de erfgoedcel Brugge werd door onze heemkring gezorgd voor een erfgoeddag-preview. Op donderdagavond 19 april kwam Katrien Steelandt (erfgoedcel Brugge) met een tiental personen van 'Vormingplus' naar het museum afgezakt. Het was de bedoeling om een woordje uitleg aan hen te verstrekken over de genomen invalshoek omtrent de erfgoeddag.

Er werden doeken over de presentatietafels gelegd, een uiteenzetting werd door Hans gegeven over de invalshoek. De diapresentatie werd niet getoond en uiteraard had er geen lezing plaats, hun tijd was immers te beperkt.

Na de uiteenzetting werden de doeken weggenomen en zo konden de aanwezigen al eens proeven van de aankomende erfgoeddag.

Nadien werden nog enkele vragen gesteld die door Ingeborg werden beantwoord.

Tekst voorgelezen door Hans tijdens de 'erfgoeddag-preview':

Beste mensen,

Namens de 'Heemkring Dudzele' heet ik U van harte welkom in ons heemkundig museum 'De Groene Tente'

Toen het thema voor de erfgoeddag van aanstaande zondag aangekondigd werd, bestond er voor ons geen twijfel over wie onze Dudzeelse held zou worden.

Wie kent onze 'meneer dokter' niet?

De negendelige serie werd in de herfst van 2009 uitgezonden op Canvas en haalde gemiddeld meer dan 400.000 kijkers wat opmerkelijk is voor een documentaire. De reeks belicht het leven van plattelandsdokters in het Vlaanderen van de jaren '40, '50 en '60 van de 20e eeuw.

Aan de hand van getuigenissen van tien bejaarde doktors werd het dorpsleven geschetst, naast de ontwikkeling van de geneeskunde, de zeden en moraal doorheen de jaren en de maatschappelijke rol van de huisarts in de gemeenschap.

Eén van de opmerkelijkste getuigenissen was deze van dokter en burgemeester Johan Buytaert op 19 december 2009, hij overleed jammer genoeg 1 week na de uitzending. Aan hem werd ook een aparte uitzending gewijd waarin een portret van de man werd geschetst. De verschillende getuigenissen werden afgeleverd met archiefbeelden uit de betrokken periode.

Aan de basis van de serie lag het boek van regisseur Peter Vandekerckhove, waarin 60 dokters geïnterviewd werden, naast archiefmateriaal uit de archieven van onder andere het KADOC.

Tijdens zijn laatste levensjaren schreef hij zijn herinneringen op, wat resulteerde in een boek dat in beperkte oplage werd gedrukt, voornamelijk bestemd voor zijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen.

Als heemkring vonden we het interessant om verder te borduren op 3 thema's die Johan Buytaert populair maakten:

- 1. Zijn functie als huisarts en de studententijd die hieraan vooraf ging*
- 2. Onze Dudzeelse burgervader*
- 3. Johan, de family-man*

1. Dokter Buytaert

Johan Buytaert liep middelbare school in Nieuwpoort en Oostende en trok toen naar de Katholieke Universiteit Leuven waar hij in 1944 tot doctor in de genees- heel- en verloskunde promoveerde.

Van 1938 tot 1944 was hij een actief lid van de studentenclubs 'Moeder Oostendse' en 'Moeder Brugse'. Van de eerste was hij voor de jaren 1940-41 en 1941-42 de preses. Hij vervolgde zijn studies aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen, met het vooruitzicht om eventueel naar Belgisch Congo te vertrekken.

Na zijn legerdienst kreeg Johan de gelegenheid om in 1946 een huisartsenpraktijk over te nemen in Dudzele, waar hij met zijn groeiend gezin zijn intrek nam in het vroegere 'Goed van Grammez', gelegen in de Sint-Lenardsstraat.

2. Onze Dudzeelse burgervader

In 1964 voerde hij een CVP-lijst aan die het opnam tegen de lijst Gemeentebelangen van Van de Ryse en de meerderheid behaalde.

Toen dokter Johan Buytaert in 1965 tot burgemeester van Dudzele werd aangesteld, was als weken van voordien een werkgroep aangesteld die het volledige gebeuren tot in de puntjes moest voorbereiden. Aan het programma werd dan ook met grote ijver gewerkt om er iets van te maken dat mocht gezien worden. Dudzele "Ster van 't Noorden" stond vele jaren bekend om zijn prachtige stoeten. Denken we maar aan de stoeten van "Metje Van Neste", van de Koninklijke harmonie Poldergalm of de pastoorsaanstellingen.

Toen Johan in Dudzele als dokter aan de slag ging vond hij een prachtige poldergemeente die echter vastgeroest zat in een zeer traditioneel beleid. Hij wou er een beetje beweging in brengen en zo werd hij er burgemeester. En, er is beweging gekomen te Dudzele, beweging die zelfs nu nog voelbaar is in Groot-Brugge, immers gedurende zes jaar werd precies uitgevoerd wat het Dudzeelse bestuur op het getouw gezet had. Zo was hij terecht fier op de nieuwe jongensschool die tenslotte zijn werk is en zijn bekommernis gaat nu nog uit naar de verdere realisatie van de sociale woningbouw die indertijd gepland werd. In 1970 werd hij gemeenteraadslid van Groot-Brugge.

Hij heeft op de barrikaden gestaan voor het behoud van Dudzele als riante poldergemeente en hij is ook voor een deel in zijn opzet geslaagd, zodat een mensengemeenschap niet moest wijken voor een smoezelige werf. Hij vond dat er reeds teveel mensen ongelukkig gemaakt werden en geofferd werden op het altaar van een zagezegd algemeen welzijn.

Hij was van januari 1965 tot einde 1970 CVP-burgemeester van Dudzele, vooraleer de gemeente bij de stad Brugge werd gevoegd. In de fusiegemeente Brugge was hij van 1971 tot 1977 en van 1980 tot 1982 gemeenteraadslid.

3. Johan, de family-man

Johan was het zesde en jongste kind in het gezin van de uit Temse afkomstige Hendrik Buytaert en Maria-Ludovica Reynaert. Het gezin was tijdens de Eerste Wereldoorlog naar Nederland uitgeweken, wat de geboorte van de jongste zoon in Uden verklaart. Na de oorlog kwam het gezin zich in Knokke vestigen.

In Knokke had hij de Nederlandse Stephanie Verpoort leren kennen. Hij trouwde met haar op 9 augustus 1944 in Antwerpen (Knokke lag in die periode in het 'Sperrgebiet') en ze kregen drie zoons en vijf dochters: Ingrid, Peter-Jan (+2006), Ingeborg, Sigrid, Jan-Stefaan, Koenraad (+1997), Marie-Lutgarde en Beatrix.

Tegen het einde van de oorlog bevond hij zich nog, pas getrouwd, in Antwerpen. Zoals hij het heeft verteld, wilde zijn vrouw op 16 december 1944 naar de bioscoop gaan in Cinema Rex, op de dag dat een V2 op de bioscoop terechtkwam, met 561 doden en talrijke gekwetsten tot gevolg. Omdat hij geen zin had, waren ze toen niet naar de film gaan kijken, maar waren in de omgeving aan het wandelen, en konden ter plaatse snellen en meehelpen om de eerste zorgen toe te dienen. Hier werd reeds duidelijk dat hij een 'Held' was.

Hij was ook actief in diverse verenigingen en voelde veel sympathie voor het kleine Dudzele

- In september 2005 werd hem hulde gebracht bij zijn afscheid, na vijftwintig jaar lidmaatschap van de kerkfabriek van de Sint-Pieter-in-de-Bandenkerk in Dudzele. Hij was ook gedurende enkele jaren voorzitter van het plaatselijke Davidsfonds.

- Toen hij als reserveofficier was afgezwaaid bleef hij de contacten onderhouden met het medisch corps in het Belgisch leger en gaf hij gevolg aan wederoproeping. Hij bereikte hierdoor de graad van reserve luitenant-kolonel.

Deze drie thema's die wij in ons museum willen belichten, zijn hier ook fysiek aanwezig in drie presentatietafels met authentieke stukken ons in bruikleen gegeven door zijn dochter Ingeborg, er werd ook een PowerPoint presentatie gemaakt met enkele foto's over zijn rijk gevuld leven.

Dat Johan Buytaert een echte held was hoeft geen betoon en wij beschouwen het dan ook, als heemkundige kring, onze plicht om die herinnering levendig te houden.

Ik dank U voor uw aanwezigheid en hoop U aanstaande zondag te mogen ontmoeten tijdens onze opendeurdag van 10 tot 18u.

Zondag 22 april: erfgoeddag

Het museum was tiptop in orde gebracht en de heemkring was klaar voor een drukke dag.

Toen om 10u de deur van het museum openging, kwamen al enkele ingeschrevenen voor de eerste lezing binnen.

Om 11 u ging dan de eerste lezing van start. Ingeborg en Ingrid lazen voor uit de anekdotes die Johan Buytaert gedurende zijn laatste levensjaren had neergepend. Spontaan en ongedwongen volgde het ene verhaal het ander op met hier en daar toch een verassend verhaal of een grappige kwinkslag. Dit alles resulteerde in een uiteenzetting van 1 uur, waar in feite maximum 45 minuten waren voorzien. Er waren een kleine 40 aanwezigen.

Na de lezing zakten de aanwezigen af naar het museum waar de tentoonstelling en ook de diapresentatie veel bijval oogsten.

Heel wat geïnteresseerden vonden hun weg naar ons museum, interessante contacten werden gelegd en ik zag ook bezoekers met een volledig album (metje Van Neste) in de hand.

De tweede lezing had plaats om 15u en was tevens de meest succesvolle. Een groep van 15 personen kwam onder begeleiding met de fiets van Brugge (organisatie erfgoedcel Brugge) om deze lezing bij te wonen. Er waren ongeveer 50 aanwezigen.

De derde lezing om 16u kon rekenen op een twintigtal personen.

Toen we om 18u de deur van het museum sloten konden we terugblikken op een zeer geslaagde erfgoeddag met een pak bezoekers. Voor onze heemkring was dit zonder enige twijfel de meest geslaagde editie van de erfgoeddag sinds onze eerste deelname (2007), het was dan ook enigszins te verwachten met een klinkende naam als die van Johan Buytaert.

Op naar de editie van 2013!

Strubbe Hans
secretaris 'Heemkring Dudzele' vzw
collectiebeheerder heemkundig museum 'De Groene Tente'